

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 8Csp/103/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8419201914
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Šteffel
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2020:8419201914.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom JUDr. Jurajom Šteffelom v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia, s. r. o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Mýtňa 48, P. O. BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej U. S., nar. XX.XX.XXXX bytom P. U. XXX/XX, XXX XX S., za účasti osobitného subjektu Občianskeho združenia Združenie na ochranu finančného spotrebiteľa OFS, so sídlom Petzwalova 12, Nitra, IČO: 42 205 735, právne zastúpeného JUDr. Romanom Juríkom, advokátom so sídlom Jazerná 19, Nové Zámky o zaplatenie 355,52 eur s prísl., takto

rozhodol:

- I. Žaloba sa zamieťa.
- II. Konanie v časti zaplatenia sumy 93,60 eur s prísl. sa zastavuje.
- III. Žalovanej sa náhrada trov konania neprižnáva.
- IV. Osobitný subjekt má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%

odôvodnenie:

1. Žalobou z 28.06.2019 sa žalobca na žalovanej domáhal zaplatenia istiny vo výške uvedenej v záhlaví rozsudku s príslušenstvom a náhrady trov konania z dôvodu porušenia zmluvných povinností zo zmluvy o pôžičke č. 5008836 z 29.11.2011 s právnym predchodcom žalobcu, ktorej predmetom boli peňažné prostriedky v celkovej výške 799,92 eur.
2. V priebehu konania vzal žalobca žalobu v časti zaplatenia sumy 93,60 eur späť, a preto bolo v tejto časti konanie zastavené (ust. §145 ods. 2 C. s. p.).
3. Predvolanie na pojednávanie právny zástupca žalobcu prevzal 03.04.2020 s poučením podľa ust. §278 Civilného sporového poriadku.
4. Žalobca ani jeho právny zástupca sa na pojednávanie neustanovili. Neprítomnosť odôvodnil právny zástupca podaním doručeným 03.08.2020 hospodárnosťou konania a pracovnou zaneprázdnenosťou.
5. V danom prípade v oznámení svojej neúčasti iba vysvetlil dôvod svojej neprítomnosti bez toho, aby zároveň požiadal o odročenie pojednávania. V nadväznosti na to nebolo povinnosťou súdu postupovať podľa ust. §183 ods. 4 C. s. p., keďže jeho aplikácia sa vyžaduje iba v prípadoch, ak strana sporu požiada o odročenie pojednávania a súd zistí, že ňou uvedený dôvod na takýto procesný postup nie je dôležitý. Je preto potrebné dôsledne rozlišovať medzi skúmaním naplnenia podmienok pre vydanie rozsudku pre zmeškanie podľa § 278 písm. a) a b) C. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>

> s. p. a skúmaním dôvodnosti procesného návrhu strany sporu na odročenie pojednávania podľa § 183 C. s. p., pričom žiadna analógia legis § 183 ods. 4 C <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>. s. p. vo vzťahu k § 278 písm. b) C. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> s. p. do úvahy neprichádza (pozri obd. Uznesenie Krajského súdu Žilina z 28.02.2019 spis. zn. 7Co 17/2019).

6. Pojednávanie je inštitútom procesného práva, ktorý slúži na vymedzenie predmetu konania. Inými slovami, aby súd v súčinnosti so stranami vyjasnil o čom má konať, ktoré skutočnosti považuje za sporné a ktoré za nesporné a v neposlednom rade k tomu, aby strany viedol k zmierlivému vyriešeniu sporu, čo je jeho základnou povinnosťou podľa Článku 7 Základných princípov C. s. p.

7. Vo všeobecnej rovine súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia ako následok procesnej pasivity žalovaného v civilnom sporovom konaní. Procesná pasivita žalobcu sa prejavuje tým, že si neplní povinnosti strany konania tak, aby konanie mohlo byť rýchlo a efektívne skončené. Pripomína sa zásada, že práva patria bdelym, ktorá zdôrazňuje aj vlastné pričinenie sa na ochranu svojich práv a vyžaduje, aby aj strana v konaní sledovala svoje subjektívne práva a robila také kroky, v dôsledku ktorých by nedochádzalo k ich ohrozeniu a poškodzovaniu. Predpokladá sa pritom, že strana musí využiť prostriedky, ktoré jej poskytuje zákon a následne vykonať prípadné potrebné opatrenia, aby nedošlo k porušeniu jej práv. Bola to pritom práve nečinnosť žalobcu, ktorý sa bez riadneho, hoci včasného uvedenia dôvodu neustanovil na pojednávanie nariadené vo veci súdom prvej inštancie, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a bol v predvolaní výslovne poučený o možnom následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie. Ak potom za danej situácie osobitný subjekt prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávaní navrhol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre zmeškanie, bolo povinnosťou súdu rozhodnúť podľa ust. §278 C. s. p. (pozri Stručný komentár, Civilný sporový poriadok - Jaroslav Krajčo, Eurounion, 2018, str. 353, Uznesenie Krajského súdu Bratislava sp. zn. 3Co 39/2018 z 28.03.2019, Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 233/2019 zo 04.06.2019) tak, že žalobu zamietol. Žalobca totiž nerespektoval povinnosti uložené súdom prvej inštancie podľa Článku 10 Základných princípov civilného sporového konania a tomu zodpovedala forma a výsledok konania. (pozri obd. Uznesenie Krajského súdu Žilina z 28.02.2019 spis. zn. 7Co 17/2019).

8. Na tomto mieste sa dopĺňa, že skutočnosť, že žalobca bol v doterajšom priebehu konania aktívny, nie je pre rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie na pojednávaní podľa ust. §278 Civilného sporového poriadku rozhodujúca (obdobne pozri rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Obdo 87/2018 z 22.11.2018, obdobne Uznesenie Krajského súdu Žilina sp. zn. 14Cob 152/2019 z 05.12.2019).

9. V tejto súvislosti súd vo vzťahu k dôvodu neúčasti uvádzanému žalobcom odkazuje na právny názor vyslovený v Uznesení Krajského súdu v Nitre č. k.: 9Co/388/2017-97 z 26.4.2018 a v Uzneseniach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co 136/2019-105 z 21.05.2020, sp. zn. 16Co 23/2019-80 z 27.02.2020, sp. zn. 3Cob 66/2019-178 z 12.05.2020 i sp. zn. 4Cob 45/2019-126 z 21.05.2020, podľa ktorých hospodárnosť konania nemožno považovať za vážnu okolnosť, pre ktorú by sa žalobca objektívne nemohol ustanoviť na pojednávanie.

10. Nie je totiž ospravedlniteľným dôvodom neúčasti na pojednávaní presvedčenie sporovej strany (jej zástupcu), že v prejednávanej spore by jej účasť viedla k nehospodárnosti konania, (obd. Rozsudok NS ČR z 31.05.2012, spis. zn. 29 Cdo 1940/2011). Uvedené platí o to viac, keď žalobca (jeho zástupca) presvedčivo nezdôvodnil, v čom konkrétne by mala spočívať nehospodárnosť konania v prípade jeho účasti na pojednávaní.

11. Žalobca v podaní z 03.08.2020 ako dôvod neúčasti na pojednávaní uviedol hospodárnosť konania. Preto nebolo možné akceptovať jeho neprítomnosť. Súd tak v danom prípade musel konštatovať, že neprítomnosť z vážnych okolností neospravedlnil. V tejto súvislosti sa, odkazujúc na ustálenú rozhodovaciu prax súdov vyššej inštancie poznamenáva, že nie je jeho povinnosťou akceptovať každé ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní.

12. Za vážnu okolnosť objektívne brániacu účasti žalobcu na pojednávaní nemožno považovať ani dôvod spočívajúci v pracovnej zaneprázdnenosti sporovej strany prípadne jej právneho zástupcu (pozri Uznesenie Krajského súdu v Prešove z 21.01.2019 č. k. 7Co 180/2018-92).

13. Žalobca neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami tak, ako to vyžaduje ustanovenie §278 písm. b) C. s. p.

14. Osobitný subjekt, ktorý sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu na pojednávanie riadne ustanovil, navrhol vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu podľa ust. §278 C. s. p. Toto právo mu vyplýva z ust. §95 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého je v konaní oprávnený na všetky úkony, ktoré môže vykonať strana, ak nejde o úkony, ktoré môže vykonať len subjekt právneho vzťahu, teda také, ktorých podstata vyplýva z hmotného práva. Návrh na rozhodnutie rozsudkom pre zmeškanie žalobcu je procesným úkonom, na ktorý je osobitný subjekt podľa citovaného zákonného ustanovenia oprávnený.

15. Zamietnutie žaloby rozsudkom pre zmeškanie žalobcu podľa ust. §278 C. s. p. navrhla i žalovaná.

16. Pretože boli splnené predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu, súd podľa ustanovenia §278 C. s. p. vyniesol tento druh skráteného rozhodnutia, ktorým žalobu zamietol.

17. Podľa ustanovenia §279 C. s. p. toto odôvodnenie obsahuje stručnú identifikáciu procesného nároku a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

18. Nad rámec odôvodnenia tohto rozsudku (ust. §279 C. s. p.) sa stručne dopĺňa, že Žalobca (ani pôvodný, ani aktuálny) nepredložil v konaní dôkaz o doručení oznámenia o postúpení pohľadávky veriteľom ani dôkaz preukázania postúpenia pohľadávky postupníkom (aktuálnym žalobcom). Obaja žalobcovia (pôvodný ani aktuálny) v priebehu konania pred súdom prvej inštancie nepreukázali žeby žalovanému doručili do jeho sféry vplyvu oznámenie o postúpení pohľadávky, prípadne preukázanie postúpenia pohľadávky.

19. Žalobca v ďalšom tvrdil, že s pôvodným veriteľom pohľadávky uzavrel Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok a táto má byť, podľa jeho tvrdenia, založená v registri Okresného súdu Kežmarok pod sp. zn. 10pP 2 / 2018.

20. Podľa ust. §132 ods. 1 C. s. p. v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

21. Podľa ods. 2 posledne citovaného zákonného ustanovenia opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

22. Žalobca (pôvodný, ani aktuálny) však v priebehu konania pred súdom prvej inštancie zmluvu o postúpení pohľadávky ani oznámenie o jej postúpení nepredložili. Odkazujúc na ust. §132 ods. 2 C. s. p. je tak potrebné konštatovať nedostatok aktívnej vecnej legitímácie aj z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom o tejto tvrdenej právnej skutočnosti.

23. V tejto súvislosti sa dopĺňa, že nie je povinnosťou súdu vykonať dokazovanie listinným dôkazom, ktorý sporová strana založila do osobitného registra súdu bez toho, aby jeho vykonanie riadne navrhla v konaní vo veci samej. Je procesnou povinnosťou sporovej strany prostriedky procesného útoku prípadne prostriedky procesnej obrany uplatňovať výlučne v konaní vo veci samej tak ako to vyplýva i z ust. §132 ods. 3 C. s. p.

24. Okrem uvedeného sa dodáva, že ust. §167 Vyhlášky MS SR č. 543 / 2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy a Špeciálny súd a vojenské sudy v znení neskorších predpisov je v rámci hierarchie noriem práva normou sekundárnou a odvodenou. Platí tak, že táto norma je z hľadiska svojej sily normou slabšou ako normy práva primárne a originárne obsiahnuté v ust. §132 C. s. p.

25. Podľa §255 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa posledne citovaného zákonného ustanovenia, aplikujúc zásadu úspechu v konaní. Žalovaná bola v konaní v celom rozsahu úspešná. Zo spisu jej však žiadne trovy nevyplývajú, a preto jej nárok na ich náhradu voči žalobcovi priznaný nebol.

27. Plne úspešný bol i osobitný subjekt, a preto mu bol voči žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

28. Predmetom konania bol pôvodne nárok pôvodného žalobcu na uspokojenie pohľadávky vo výške 355,52 eur s prísl. V priebehu konania vzal žalobca žalobu späť v časti zaplata sumy v celkovej výške 93,60 eur s prísl. Bolo preto namieste posúdiť otázku zavinenia za vznik trov i tejto časti konania.

29. Rozhodovanie súdu o náhrade nákladov konania pri jeho zastavení z dôvodu zavinenia niektorej zo sporových strán predstavuje procesnú sankciu svojho druhu, ktorá má kompenzačnú povahu. Platí totiž, že náhradu nákladov sporového konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená o zásadu zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tej strane, ktorá ich vznik zavinila. V takom prípade nemožno vykladať pojem „zavinenie“ v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je chovanie sporovej strany (teda i prejav vôle žalobcu spočívajúci v späťvzati žaloby).

30. V ust. §256 ods. ods. 1 C. s. p. sú premietnuté zákonné princípy, podľa ktorých náhrada nákladov zaťažuje tú stranu, ktorá v spore nebola úspešná, prípadne stranu, ktorá zavinila, že konanie muselo byť zastavené. Náklady strany pritom predstavujú majetkovú ujmu, ktorú strana utrpela v adekvátnej príčinnej súvislosti so samotným konaním. Tento zásah je strana bez náhrady povinná strpieť zásadne len vtedy, ak ju sama spôsobila. Procesnoprávny inštitút náhrady trov (nákladov) konania tak predstavuje zvláštny prípad náhrady škody, a to škody, ktorá vznikla v súvislosti so sporovým konaním. V tomto zmysle je potrebné porozumieť i zásade úspechu vo veci, ktorá ovláda náhradu nákladov sporového konania a rovnakým spôsobom je potrebné chápať i zásadu zavinenia obsiahnutú vo vyššie citovanom zákonnom ustanovení. V prípade zastavenia konania (v prejednávanej veci v rozsahu zaplata sumy v celkovej výške 130 eur) nemôže konanie dospieť do štádia meritórneho rozhodovania. Preto nemožno pre určenie, kto vznik nákladov konania spôsobil aplikovať kritérium úspechu vo veci. Týmto kritériom sa stáva práve zavinenie toho (chápané čisto v procesnom slova zmysle), kto zavinil, že konanie nemohlo dospieť do štádia vecného rozhodnutia. Aplikáciu zásady zavinenia je potrebné vnímať ako kompenzáciu nákladov, ktoré vznikli tomu, kto zastavenie konania nezavinil.

31. V kontradiktórnom konaní sa otázka náhrady nákladov konania odvíja od zistenia, ktorá zo strán v konaní dosiahla a v akom rozsahu procesný úspech. Pri zastavení konania je pre vyriešenie otázky náhrady nákladov kľúčové zistenie, či a pokiaľ áno, ktorá zo strán sporu z procesného hľadiska zastavenie konania zavinila. Ak je dôvodom zastavenia konania späťvzatie žaloby, žalobca v zásade nezavinil zastavenie konania, ak vzal späť žalobu, ktorá bola podaná dôvodne pre chovanie žalovaného.

32. Pri zvažovaní dôvodnosti uplatneného nároku je však neprípustné jeho formalistické posúdenie. V konkrétnom prípade (ako je tomu v prejednanom spore) je nevyhnutné prihliadnuť i k odôvodneniu žalobného petitu, a to za účelom eliminácie stavu, ktorý by bol v extrémnom rozpore s princípom spravodlivosti. Princíp procesného výsledku nemožno chápať formálne, pretože nielen petit, ale i skutkové tvrdenia, teda dôvody žaloby vyjadrujú, prečo sa žalobca žalovaného plnenia domáha (pozri napr. Ústavný súd ČR, ÚS I. ÚS 2899/10).

33. Napriek tomu, že sa dôvodnosť späťvzatia posudzuje hlavne procesne, nemožno pri rozhodovaní o náhrade trov konania zastaveného pre späťvzatie z dôvodu, že po podaní žaloby zaplatil žalovaný žalobcovi požadovanú sumu, opomenúť niektoré hmotnoprávne aspekty (ak sa viažu k overeniu zavinenia na zastavení konania). Súd sa preto, za účelom posúdenia, či bola žaloba podaná dôvodne, v prípade sporu, či žalovaný uspokojil žalobcom uplatňovaný nárok splatný pred alebo po podaní žaloby, nemôže zásadne vyhnúť odpovedi na otázku, kedy sa vymáhaný nárok stal splatným (pozri NS ČR sp. zn. 29Cdo 170/2015).

34. Keďže v prejednávanej veci vznikol obdobný spor (námietka osobitného subjektu, ktorou namietal, že pôvodný žalobca (veriteľ) postúpil na žalobcu (postupníka) pohľadávku nespliatnú, bolo povinnosťou

súdu prvej inštancie posúdiť túto otázku i v rámci rozhodovania o nároku osobitného subjektu na náhradu trov konania voči žalobcovi.

35. Žalobca nepreukázal postúpenie pohľadávky na svoju osobu z pôvodného žalobcu (veriteľa). Preto, ak žalobca vzal späť žalobu z dôvodu, že žalovaný zaplatil 93,60 eur, je potrebné konštatovať, že túto sumu zaplatil subjektu, ktorý na túto sumu nemal nárok. Je tak zrejmé, že žalobca tak zavinil i náklady konania, ktoré vznikli v časti zaplata sumy 93,60 eur. Náhrada trov zastaveného konania tak žalobcovi patriť nemôže.

36. Podľa §262 ods. 1 C. s. p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

37. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prípustné odvolanie výlučne z dôvodu, že neboli splnené podmienky na jeho vydanie. /§356 písm. b) CSP/

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 373 ods. 4 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvej inštancie, možno uplatniť za splnenia podmienok podľa § 366 najneskôr v lehote na vyjadrenie k odvolaniu.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Podľa § 281 ods. 1 CSP, ak žalobca z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalobcu tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

Podľa §281 ods. 2 CSP návrh podľa odseku 1 môže žalobca podať do 15 dní odkedy sa o rozsudku pre zmeškanie dozvedel; o tom žalobcu v rozsudku pre zmeškanie súd poučí.